

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se pri-
mesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Situația politică

Stadiul înțelegerilor național-tărăniste. — Liberalii și eventualul guvern național-tărănist.

Tratatul național-tărănist, în fine totuși au ajuns la o etapă favorabilă, după atâtea ezitări și târăgăni. Coaliția de guvernament a rămas deocamdată nehotărâtă între aceste două partide, însă cu toate acestea s'a menținut pentru continuare, înțelegerea anterioară pentru răsturnarea guvernului, alegându-se în acest scop o delegație comună compusă din partea Partidului Național din dnii Iorga, Maniu și Argetoianu, iar din partea Partidului Tărănesc, din dnii: Mihalache, Lupu și Stere.

De altfel sunt mari speranțe, ca această delegație să perfectueze și chestia fuzionării, membri ei fiind conducătorii partidelor din chestie.

Formula coaliției pentru viitorul guvern a căzut deci pentru a se contribui mai mult la fuzionarea partidelor tratante, avându-se în vedere, că o colaborare într'un viitor guvern, n'ar putea, decât piedeci înregistra deoarece partizanii celor două partide s'ar șicana mereu, împiedicând astfel muncă rodnică a guvernului nou, care ar putea fi ușor doborât prin aceste neînțelegeri. Deci fuziunea ar fi cu mult mai prielnică pentru viitorul guvern alcătuit din partidele fuzionante.

*

Liberalii, respective actualul guvern liberal, în urma eliminării neînțelegerilor dintre naționaliștii și țărăniștii fuzionanți, au ajuns în grea situație, cu toate că și-au asigurat posturi importante și pe timpul, cât vor fi în opoziție.

Guvernul actual a ajuns într'o așa fază, încât conducătorii actualului regim au început să se consulte și să caute să se convingă, dacă ar putea înregistra vr'un succes favorabil în apropiatele alegeri comunale, ori să nu mai prezideze aceste alegeri, pentru a evita o cădere rușinoasă, ca și la alegerile pentru camele agricole.

Actualul guvern de altfel se luptă cu mari greutate și din motivul, că mai mulți partizani proprii, au început să lupte în sânul Partidului Liberal contra altor liberali din partid.

*

Opinia publică de altfel se rezumă în majoritate în părerea că dacă chiar s'ar putea realiza fuziunea țărăniștilor cu naționaliștii pentru formarea viitorului guvern, liberalii prin mijloacele lor, totuși ar reuși peste vr'o doi ani să se reinstaleze la cârma țării, formându-și o nouă platformă pen-

tru o guvernare mai durabilă. Dar este vorba, că liberalii reuși-vor să înregistreze un rezultat mai remarcant prin uneltirile lor, ținând piept evoluției partidelor tinere ce caută să se unească pentru introducerea unui sistem dorit în cârmuirea țării?

Recordul Marilor Puteri

Rezultatul conferinței dela Locarno.
— Căciulirea Sovietelor. —

Conferința dela Locarno în fine a înregistrat un succes remarcabil în politica internațională, delegații diferitelor țări reușind la această conferință să cadă de acord pentru restabilirea și asigurarea păcii europene, a cărei garanță este între altele, pactul de garanță încheiat cu Germania și înțelegerea Germaniei în Liga Națiunilor.

Rusia, pierzându-și influența în Germania, evident, a căutat să nu rămână izolată, pactul de garanță fiind îndreptat mai mult contra bolșevicilor. A încheiat prin urmare o alianță cu Polonia și acuma, caută să intre și ea în Liga Națiunilor. Această tendință se trece în cercurile politice, ca o eșuare a politicii răsvrătitoare bolșevice, deoarece Rusia, prin noua sa orientare dovedește ineficacitatea uneltirilor bolșevice, aderând la sistemul politicii europene.

Cicerin de altfel a și început tratative în acest sens cu Franța, pipăind în primul rând sentimentele francezilor în acest scop.

Șicanele guvernului la alegerile comunale

O circulară a Ministerului de Justiție.

Ministerul de justiție a adresat judecătorilor de ocoale o circulară, prin care le atrage atenția să ceară petiționarilor, cari solicită înscrierea în listele electorale, dovada că n'au suferit nici o condamnare penală.

Rezolvarea cererilor neînsoțite de asemenea dovezi se va amâna, pentru a se cita primarul sau — în comunele rurale — notarul, ca să dea lămuriri.

Unii judecători au și pretins azi dimineață cetățenilor să prezinte asemenea certificate.

Ori, art. 156 al lege spune lămurit că pot fi alegători la comună cetățenii români, majori și domiciliați de cel puțin un an în comuna respectivă. Atât și nimic mai mult.

Nici chiar pentru a fi eligibil nu se cere certificat de bună purtare.

Circulara de mai sus nu este deci decât o șicană guvernamentală, care nu poate fi ținută în seamă de judecători.

Momente

Conflictul greco-bu'gar, ivit în urma unor incidente de graniță, se agravează mereu, Grecia trimițând ultimatum Bulgariei. În conflict pare a se amesteca și Jugoslavia, reflectând la unele teritorii și deci încurajază iscară războiului între aceste două țări, pentru ca ea să poată profita de ocazie.

Conferința țărilor balcanice. Tratatul dintre țările balcanice și Turcia pentru convocarea unei conferințe a acestor țări ajungând la bun sfârșit pentru soluționarea mai multor chestii litigioase, este vorba, ca să se stabilească în scurt timp și data convocării.

Fundația Regele Ferdinand I.

Recunoștința României pentru Suvranul nostru.

M. S. Regele Ferdinand împlinind 60 de ani, România a crezut necesar să-și manifeste dragostea față de Domnitorul, care în timpurile cele mai critice chiar, a înțeles să-și arate prin fapte, nemărginita Sa dragoste și insistență, prin suferințe chiar, față de supușii săi.

România cu această ocazie a sărbătorit cu un entuziasm patriotic pe bunul său Rege, voiând prin Parlament următorul proiect de lege, cu toate că guvernul liberal numai după mai multe insistențe a contribuit la acest act de recunoștință față de Patronul său:

Art. 1. — Cu prilejul împlinirii vârstei a 60 ani a M. Sale Regele Ferdinand I. și ca semn de dragoste și de recunoștință față de înfăptuitorul Unității naționale a Românilor, se înființează un așezământ în scop cultural, civil și militar care va fi persoană juridică de drept public cu denumire de „Fundația Regele Ferdinand I” și care se va administra potrivit unui statut orânduit de M. Sa Regele.

Art. — Această fundație se doțea de națiunea română cu un pa-

trimoniu inițial de 200 milioane lei numerar, din al cărui venit jumătate va servi în părți egale la încurajarea și educațiunea culturală a tineretului precum și în vederea cercetărilor științifice consacrate cunoașterii României, iar cealaltă jumătate va servi pentru ajutorarea culturală a familiilor militarilor.

Se autoriză ministerul de finanțe ca acoperirea acestei dotațiuni să se facă din fondurile diplomatice ale bugetului pe exercițiul anului 1925.

Accente

- Opinia purificatorilor liberalilor. -

Excelentul ziar al purificatorilor liberali „Răspunderea” din București, consecvent programului început, înregistrează următoarele precizări:

Familia Pella în America.

Din când în când o telegramă particulară a Dimineții, dela d. Pella-senior, ocazional corespondent al răspânditului cotidian, ne amintește că tată și fiu se luptă eroic peste Ocean pentru gloria țării și mândria partidului, cu feroșii Appony, Teleky și alți necunoscuți răifători internaționali.

Induoșăți până la lacrimi și recunoscători până la moarte, — nu știm cum i-am putea vre-odată răsplăti, peste cei 1000 de dolari ai dlui Duca, pentru onoarea ce ne-o fac nouă și plăcerea ce și-o fac lor.

Iarăși „Oasele” Părintelui

Imbroane

„Viitorul” dela 17 Octombrie anunță înscrierea în rândurile Partidului Național-Liberal a Părintelui Avram Imbroane urmat de peste o sută de intelectuali din Banat.

Știrea nu poate decât să ne bucure, dar un cititor curios ne întreabă dece „Viitorul” anunță atât de târziu înscrierea în partid a Părintelui Imbroane, căci el își amintește că acesta și-a primit de multă vreme dela Conu Alecu „oasele”, adică... prețul înscrierii.

Amânarea alegerilor comunale

Circulara Ministerului de Interne. — Propaganda electorală.

În privința alegerilor comunale, guvernul a solicitat păreri prefecților, pentru a se informa, dacă este oportun să prezideze aceste alegeri. Cum din partea celor mai mulți prefecți s'au primit rapoarte nu prea încurajatoare, este vorba, ca guvernul să amâne aceste alegeri.

Deocamdată listele s'au încheiat pretutindeni, dar alte lucrări în privința alegerilor nu s'au făcut, în afară de cele ale propagandei.

Listele abea numai în câteva localități s'au așezat, dar din aceste liste însă s'a putut constata, că foarte mulți alegători au rămas neînscrși.

Ministerul de Interne, de altfel a

dat o circulară, în sensul căruia înscrierile făcându-se din oficiu, atrage atențiunea forurilor competente pentru a nu omită înscrierea vr'unui alegător, deoarece înscrierea se poate condiționa exclusiv în caz de neplătă a dărilor la zi.

În legătură cu circulara indicată însă în unele localități se afirmă, că în secret s'ar fi luat dispoziții pentru a nu se admite propaganda opoziției.

Alegerile, fiind vorba, că nu vor mai avea loc în Decembrie, ci sub alt guvern, propaganda nu s'a intensificat din partea nici unui partid, guvernul stând în espectivă și ezitând deocamdată în privința alegerilor.

Liberalii rămân

Ziarele scriu:
Afirmăm în mod precis că sunt membri de ai guvernului, cari preconizează ideea unei lovituri de stat, în sensul ca dl Ionel Brătianu să continue guvernarea, sub formă dictatorială, prorogând parlamentul pentru doi sau trei ani.

Acei miniștri pun înainte și motiverări de ordin superior de stat.

Ei pretind, că opera de consolidare întocmită de liberali, cere negreșit o continuitate de cel puțin 2 sau 3 ani încă, fără de care s'ar primejdi interesele superioare ale țării. Acest lucru însă, spun tot ei, nu s'ar putea asigura prin nici un guvern de succesiune, oricare ar fi el. Pe de altă parte, noii alegeri generale, făcute acum, ar însemna punerea liberalilor în minoritate.

Pentru aceste motive, acei miniștri preconizează:

a) Rămânerea mai departe a liberalilor la putere,

b) O lovitură de stat, în sensul de a se propaga parlamentul pentru 2—3 ani, și

c) Dictatură sub dl Ionel Brătianu, pentru a asigura forma aceasta de guvernare, extra-constituțională.

Am înregistrat faptul fiindcă, repetăm, el redă gândul exact al unora dintre miniștri, și fiindcă arată clar la ce măsuri extreme se gândesc sfetnicii d-lui Brătianu, exasperați că trebuie să părăsească puterea.

Reorganizarea camerelor de comerț

Comisari guvernamentali și cenzori.

Camerele de industrie și comerț, constituindu-se din nou, guvernul a numit pentru fiecare câte un cenzor, în persoana administratorilor financiar din reședința camerelor și câte un comisar guvernial, după propunerile oficiale guvernamentale.

Comisarii guverniali astfel au ajuns să fie pe lângă circumscripțiile diferitelor camere de comerț, următorii, pentru Cluj: Gh. Leon, profesor universitar în Cluj; Brașov: Gh. Mazuchi, inspector comercial în Cluj; Oradea-Mare: Al. M. Dedu, inspector comercial în Oradea-Mare; Timișoara: Virgil Popovici, inspector comercial la Timișoara; Arad: Victor Nasta, director la filiala: Banca Națională în Arad; Siliștră: Oct. Văleanu inspector comercial în Siliștră; Ismail: M. Zaboloschi inspector comercial; Turnu-Severin: Eugen Hacek, farmacist în Turnu-Severin; Cernăuți: I. Prodanuic, inspector comercial în Cernăuți; Ploiești: Șt. Chicoș, director general în Ministerul Industriei și Comerțului; Brăila: Cezar Popescu, director în Ministerul Industriei și Comerțului; Craiova: Gh. Christodescu, subdirector general în Ministerul de Industrie și Comerț; Galați: I. Protopopescu, inspector comercial în Galați; Pitești: N. Tacit, inspector comercial în Pitești; Constanța: Cezar Hârjescu, director în Ministerul de Industrie și Comerț; București: Ion Gr. Dimitrescu, profesor la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale.

La **Librăria Alex. Anca** se primesc abonamente pentru Revista

„TEATRU“

pe un stagiu 200 Lei.
Apare bilunar.

TEATRALE

Săptămâna aceasta am avut la Teatrul Național „Fetița“ o reușită comedie a lui Nery de Gorse și Pierre Weber (traducere de S. Alexandrescu) Dna Jeana Popovici-Voina în rolul fetei a fost plăcută ca întotdeauna. Rolul pictorului a fost susținut de dl Z. Bârsan, cu o deosebită interpretare creatoare în tot cursul piesei și în special în actul al IV-lea. Dl Dimitriu a interpretat cu sentiment rolul lui Pierre, iar dl Ghibericon a reușit să redea fidel pe Alcide. Dl Stănescu-Papa este foarte potrivit în rolul comisarului, care și de altel e un rol simpatic. S'a mai distins dl Neamțu Ottonel (Simonean) iar restul a fost indetultilor.

Programul Teatrului Național:

Sâmbătă 24 Oct.	1925	Demonul
Dum.	25	„ „ Medicul în dilemă
Marți	27	„ „ Frații Karamazov
Joi	29	„ „ „ „
Sâmbătă 31	„	„ „ „ „

Programul Operei Române:

Dum.	25	X. Cavalleria și Balet (mat)	} Ca oaspe Stanek-Doubrovsky dirijor din Brünn
Luni	26	X. Carmen	
Mercuri	28	X. Cavaleria și Pagliacci	
Vineri	30	X. Lohengrin	

Publicațiune.

Caii (de trei ani în sus) cărării, măgarii, vehiculele cu tracțiune animală, harnasamentul, șeile, samarele, bicicletele, ale tuturor locuitorilor din orașul Cluj, se vor inspecta și clasa la Târgul de vite din Cluj în zilele următoare:

La 26 Octomvrie 1925	Circumscripția I-a.
„ 27, 28 și 29 Oct.	„ „ II-a.
„ 30, 31 Oct. și 2 Nov.	„ „ III-a.
„ 3, 4 și 5 Noemvrie	„ „ IV-a.
„ 6 Noemvrie	„ „ V-a.
„ 7 și 9 Nov.	„ „ VI-a.

iar zilele de 10 și 11 Noemvrie sunt rezervate pentru cei întârziți dela itinerariul stabilit. Proprietarii rechizițiilor susamintite care nu se vor prezenta, vor fi dați în judecată și pedepsiți conform legilor în vigoare.

Șeful bir. de Rechiziții
Lt.-Colonel Kaba

Informațiuni

— Remanierea proiectată a guvernului liberal, după unele versiuni, a început să întâmpine enorme greutăți, din cauza neînțelegerilor liberale și din acest motiv este vorba, că nu se va mai face, guvernului fiindu-i frică de căderea profeșită din partea opoziției.

— Avocații în robă vor pleda în viitor, Consiliul de Disciplină al Baroului Ilfov luând această hotărâre, care se va generaliza.

— Aviației și Marinei i-s'a prevăzut prin noul buget al Ministerului de Răsboi, sporuri mari la alocația de hrană.

— Sărbătorirea dlui I. I. C. Brătianu. Liberalii au ajuns să constate cu regret, că pentru sărbătorirea aniversării a 60 de ani a dlui I. I. C. Brătianu, șeful partidului liberal, nu s'au putut aduna banii necesari realizării inițiativei... luate.

— Liga Chiriașilor anunță pe toți chiriașii cari au a plăti chiria pe trimestrul Octomvrie 1925 exact în ziua de Sft. Dumitru, că trebuie să depue chiria cel mai târziu până în ziua de 27 Octomvrie făcând formalitățile cerute de lege adică depunerea la Cassa de Depuneri, scrisoarea recomandată și depunerea recipiselor la ocolul de care depinde imobilul în lăuntru acestui termen. Numai procedând astfel chiriașul este descărcat în mod valabil de plata chiriei.

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 150 la librăria Anca.

— Amnestierea studenților excluși pentru mișcările naționale. Universitatea din Iași, cu ocazia redeschiderii cursurilor, a amestiat pe studenții excluși dela cursuri anul trecut, cu ocazia mișcărilor naționale, readmițându-i la cursuri, însă cerându-le declarații, că nu vor mai lua parte la mișcări. Inițiativa Universității din Iași în parte este destul de laudabilă, recomandându-se și celorlalte Universități pentru aplicare, însă fără... formalități restricționare.

— Recunoașterea legalității ocupării Budapestei. Curtea de Casație din Budapesta, judecând apelurile mai multor comercianți, cari au cumpărat lucruri rechiziționate de către români cu ocazia ocupării Budapestei, după avizul Ministerelor de Răsboi și Externe, cari au declarat, că pe atunci nu exista armistițiu între România și Ungaria — a acceptat apelurile comercianților, recunoscând dreptul de rechiziție al românilor pe baza convenției dela Haga, devenită ca bază de drept prin tradiție.

— Proiectul regimului beuturilor spirituoase, a fost depus zilele aceste pentru votare, intenționându-se aplicarea noului regim în Decembrie a. c.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare.

Prepar elevi de liceu din toate studiile în limba română și maghiară. Eventual contra locuință, preferând locuință cu pian. A se adresa la Librăria-Anca P. Unirii 32.

Tot felul de cărți și tipărituri se pregătesc prompt și solid la **Instit. Grafic Alex. Anca Cluj.**

De vânzare o mașină de sfredelit. A se adresa la ziar.

* Imprintate Advocațiale la librăria Anca.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1888. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școalele medii, normale, primare, școale de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățători).	Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură, Rugăciuni ocazionale.
Rugăciuni de dimineață.	Cinstul Paraclis a Pr. V. Maria.
Rugăciuni la Mănecat.	Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
Despre S. Liturghie. (Învățători).	Troparele și condacele Învierii.
Rugăciuni la s. Liturghie.	Troparele și condacele sărbătorilor.
Urmarea s. Liturghii.	Picesne.
Rugăciuni la Însărat (vecerne).	Troparele morților.
Rugăciuni de seară.	Colinzi și cântece de stea.
Despre Taina Pocăinții. (Învățători).	Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori.
Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Ce șapte ps. penitențiali.	Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.
Despre s. Taină a Cuminecăturii.	
Învățători despre s. Taină a Cuminecăturii.	
Meditație despre s. Cuminecătură.	

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata	Lei 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata	„ 140.—
Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame	280 și 350

In interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă

Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mălase în calități deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

P r a p o r i:

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argintii prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predau banii.